

ZAKON O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

BESEDILO ČLENOV

I. Splošne določbe

1. člen (vsebina zakona)

1) S tem zakonom se ureja način uresničevanja javnega interesa na področju osnovnošolskega izobraževanje za odrasle in neformalnega izobraževanja odraslih, če ni z drugim zakonom določeno drugače.

(2) Neformalno izobraževanje odraslih po tem zakonu je vsako izobraževanje oziroma učenje, ki ne daje javnoveljavne izobrazbe ali poklicne ali dodatne kvalifikacije in je določeno z drugimi zakoni.

(3) Odrasli po tem zakonu so osebe, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost.

2. člen (udeleženec izobraževanja odraslih)

(1) Udeleženec izobraževanja odraslih, ki je vpisan v neformalni izobraževalni program za odrasle, je udeleženec v neformalnem izobraževanju za odrasle.

(2) Udeleženec, ki je vpisan v program osnovne šole za odrasle, je udeleženec v osnovni šoli za odrasle.

3. člen (načela)

Javni interes na področju neformalnega izobraževanja odraslih temelji na naslednjih načelih:

- vseživljenjskost izobraževanja in učenja,
- pravičnost in enakopravnost ter enake možnosti pri dostopu, obravnavi in doseganju izidov v učenju in izobraževanju,
- svoboda in avtonomnost pri izbiri poti, vsebine, oblik, sredstev in metod izobraževanja,
- kakovost izobraževanja,
- sorazmerna porazdelitev virov za izobraževanje in učenje glede na potrebe v posameznih življenjskih obdobjih,
- sistemska povezanost formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja,
- uravnoteženost med področjem splošnega in poklicnega izobraževanja,
- ustvarjalnost in prilagodljivost ob upoštevanju specifičnih kulturnih, socialnih in izobraževalnih značilnosti,
- doseganje nacionalno določenih in mednarodno primerljivih izobrazbenih standardov,
- laičnost izobraževanja odraslih, ki se opravlja kot javna služba.

4. člen (cilji)

Uresničevanje javnega interesa na področju neformalnega izobraževanja prebivalcev zasleduje naslednje cilje:

- omogočati dostop do kakovostnih izobraževalnih in učnih možnosti,
- omogočati pridobivanje temeljnih ter poklicnih zmožnosti za osebno rast, aktivno delovanje v skupnosti in na trgu dela,
- krepiti opolnomočenost za demokratično sodelovanje v družbenih procesih,
- krepiti opolnomočenost na področju trajnostnega razvoja, kulture in zdravja,

- krepiti zmožnosti za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- krepiti kritično mišljenje, ozaveščenost in opolnomočenost posameznikov in različnih družbenih skupin,
- krepiti solidarnost, sodelovanje in izmenjavo znanja in izkušenj med generacijami,
- spodbujati prebivalce za skupno delovanje in večjo blaginjo družbe,
- zmanjšati strukturne in individualne ovire pri vključevanju prebivalcev v izobraževanje in učenje,
- motivirati nižje izobražene in druge ranljive skupine za izobraževanje in učenje,
- zmanjšati delež prebivalcev brez osnovne oziroma brez poklicne izobrazbe,
- povečati delež prebivalcev z dokončano štiriletno srednješolsko izobrazbo.

II. Izobraževanje odraslih – splošno

1. Neformalni izobraževalni programi za odrasle in dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

5. člen

(neformalni izobraževalni programi za odrasle)

(1) **Neformalni izobraževalni programi za odrasle** so izobraževalni programi, ki ne dajejo javno veljavne izobrazbe (v nadaljnjem besedilu: **neformalni programi**).

(2) Vrste neformalnih programov so:

- neformalni programi za pridobivanje in zviševanje ravni temeljnih oziroma poklicnih zmožnosti in
- neformalni programi za izboljšanje splošne izobraženosti.

(3) Neformalni programi, ki jih sprejme minister, pristojen za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: **minister**) na predlog strokovnega sveta, pristojnega za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: strokovni svet), so javnoveljavni programi neformalnega izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: **javnoveljavni neformalni programi**).

(4) Programi iz prejšnjega odstavka tega člena morajo biti objavljeni do razpisa za vpis.

6. člen

(sestavine javnoveljavnega neformalnega programa)

(1) Javnoveljavni neformalni program vsebuje:

- ime programa,
- namen programa,
- ciljno skupino,
- cilje programa,
- katalog znanja oziroma vsebino programa,
- trajanje izobraževanja,
- načine preverjanja znanja,
- pogoje za vključitev,
- pogoje za napredovanje in dokončanje izobraževanja,
- organizacijo izobraževanja (oblike, metode, minimalni obseg individualnega in skupinskega dela idr.),
- znanje in usposobljenost, ki ju morajo imeti izvajalci programa,
- dokazilo o opravljenem programu, ki vsebuje znanje in veščine, pridobljene v programu.

7. člen

(dejavnosti na področju izobraževanja odraslih)

Dejavnosti na področju izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: **dejavnosti**) so:

a) **svetovalna dejavnost**: svetovanje pri vključevanju v neformalne programe in javnoveljavne programe za pridobitev javnoveljavne izobrazbe, pri pridobivanju poklicnih kvalifikacij, pri vrednotenju neformalno pridobljenih znanj in veščin ter pri samostojnem učenju;

b) **razvojne dejavnosti**: raziskave, razvoj programov in metod neformalnega izobraževanja, razvoj kadrov, razvoj presojanja in razvijanja kakovosti;

c) **druge dejavnosti**: usklajevanje skupnih nalog v neformalnem izobraževanju, aktivnosti pri razvoju in pospeševanju neformalnega izobraževanja, informiranje in promocija.

2. Izvajalci javnoveljavnih neformalnih programov

8. člen (vpis v razvid)

(1) Javnoveljavni neformalni program izvaja pravna oseba, ki je vpisana v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov pri ministrstvu, pristojnem za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: **razvid**).

(2) Pogoji za vpis v razvid so:

- da je pravna oseba javnega oziroma zasebnega prava, ki je ustanovljena za izobraževanje odraslih, vpisana v sodni register,
- da ima za izvajanje javnoveljavnih neformalnih programov ustrezne kadrovske pogoje, določene s tem zakonom in materialne pogoje, ki jih določi minister.

(3) Pravna oseba iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: **izvajalec**), lahko začne izvajati javnoveljavni neformalni program, ko je vpisana v razvid.

3. Strokovni delavci v izobraževanju odraslih

9. člen (strokovni delavci v izobraževanju odraslih)

(1) Strokovni delavci v izobraževanju odraslih so učitelj, svetovalni delavec, organizator izobraževanja odraslih in drugi strokovni delavci (v nadaljnjem besedilu: **strokovni delavec**).

(2) Strokovni delavci morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- obvladati slovenski knjižni jezik,
- imeti izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje,
- pedagoško-andragoško izobrazbo in
- strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja.

(3) Podrobnejše pogoje za strokovne delavce določi minister.

10. člen (programi usposabljanja strokovnih delavcev)

(1) Za izvajanje javnoveljavnih neformalnih programov in svetovalne dejavnosti, ki se izvaja kot javna služba, se strokovni delavci usposabljujejo po programih usposabljanja strokovnih delavcev, ki jih sprejme programski svet Andragoškega centra Republike Slovenije.

4. Javne organizacije za izobraževanje odraslih

11. člen (ustanavljanje)

(1) Javno organizacijo za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: **javna organizacija**) ustanovi lokalna skupnost ali več lokalnih skupnosti.

(2) Javna organizacija se lahko ustanovi kot javni zavod za izobraževanje odraslih ali organizira kot organizacijska enota drugega javnega zavoda, ki ga je ustanovila lokalna skupnost.

(2) Ustanovitelj zagotavlja sredstva za delovanje javne organizacije za:

- investicije in materialne stroške za obratovanje ter investicijsko vzdrževanje,
- izvedbo letnega programa izobraževanja odraslih, ki ga sprejme lokalna skupnost in
- materialne stroške za izvajanje programa osnovne šole za odrasle.

12. člen (sestava sveta)

(1) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih sestavljajo: trije predstavniki ustanovitelja, dva predstavnika delavcev in en predstavnik udeležencev izobraževanja odraslih.

(2) Enega od svojih predstavnikov ustanovitelj imenuje izmed strokovnjakov, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih.

(3) Postopek imenovanja oziroma volitev članov sveta in trajanje njihovega mandata se podrobneje določi v aktu o ustanovitvi javne organizacije.

13. člen (pristojnosti sveta)

(1) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih:

- sprejema statut organizacije,
- imenuje in razrešuje direktorja,
- sprejema letni delovni in finančni načrt javne organizacije in poročilo o njegovi uresničitvi,
- sprejema razvojni program javne organizacije in spremlja njegovo izvajanje,
- odloča o pritožbah v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi delavcev iz delovnega razmerja,
- obravnava zadeve, ki mu jih predložijo organi javne organizacije oziroma drugi pristojni organi,
- obravnava pobude zaposlenih in reprezentativnega sindikata,
- opravlja druge naloge, določene z zakonom in aktom o ustanovitvi.

(2) Delavec ima pravico vložiti pritožbo na svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih v primerih, ko lahko v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, zahteva sodno varstvo pred pristojnim sodiščem.

(3) Rok za vložitev pritožbe je osem dni od dneva, ko v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, teče rok za vložitev zahteve za sodno varstvo. Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih mora o pritožbi delavca odločiti v 30 dneh od vložitve pritožbe.

(4) Če delavec ni zadovoljen z dokončno odločitvijo sveta javnega zavoda za izobraževanje odraslih, oziroma če svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih ne odloči v roku iz prejšnjega odstavka, lahko delavec v roku 30 dni zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

(5) Ne glede na določbe drugega in tretjega odstavka tega člena lahko delavec uveljavlja pravice neposredno pred pristojnim sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

14. člen (pogoji za direktorja)

Za direktorja je lahko imenovan, kdor ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe 2. stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi 2. stopnje, pedagoško-andragoško izobrazbo, strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja in najmanj pet let delovnih izkušenj v izobraževanju.

15. člen (imenovanje direktorja)

- (1) Direktor se imenuje na podlagi javnega razpisa, ki ga objavi svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih.
- (2) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih si mora pred odločitvijo o izbiri kandidata za direktorja o vseh kandidatih, ki izpolnjujejo pogoje, pridobiti mnenje andragoškega zbora in soglasje ustanovitelja javnega zavoda za izobraževanje odraslih.
- (3) Po prejemu soglasja ustanovitelja javnega zavoda za izobraževanje odraslih svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih odloči o imenovanju direktorja s sklepom. O odločitvi obvesti vse prijavljene kandidate. Zoper odločitev sveta javnega zavoda za izobraževanje odraslih je možno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja zavode.
- (4) Mandat direktorja traja pet let.

16. člen (imenovanje vršilca dolžnosti direktorja)

- (1) Če direktorju predčasno preneha mandat oziroma če nihče izmed prijavljenih kandidatov za direktorja ni imenovan, svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih imenuje vršilca dolžnosti direktorja izmed strokovnih delavcev javnega zavoda za izobraževanje odraslih oziroma izmed prijavljenih kandidatov, vendar največ za eno leto.
- (2) Če v osmih dneh pred prenehanjem mandata direktorja svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih ne imenuje niti direktorja za redni mandat, niti vršilca dolžnosti direktorja, imenuje vršilca dolžnosti direktorja v naslednjih osmih dneh ustanovitelj.
- (3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih takoj začeti postopek za imenovanje direktorja.
- (4) Pod pogoji iz prejšnjih odstavkov lahko ista oseba v istem javnem zavodu opravlja funkcijo vršilca dolžnosti direktorja največ dvakrat.

17. člen (razrešitev direktorja)

- (1) Postopek razrešitve direktorja vodi svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih.
- (2) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi seznaniti direktorja z razlogi zanjo in mu dati možnost, da se o njih izjavi.
- (3) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih s predlogom za razrešitev seznaniti andragoški zbor.
- (4) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih obrazložen predlog za razrešitev direktorja posreduje v soglasje ustanovitelju.

(5) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih po prejemu soglasja ustanovitelja iz prejšnjega odstavka odloči o razrešitvi s sklepom in ga vroči direktorju. Zoper odločitev sveta je možno sodno varstvo v skladu zakonom, ki ureja zavode.

18. člen (pristojnosti direktorja)

(1) Direktor je poslovodni organ in andragoški vodja javnega zavoda za izobraževanje odraslih.

(2) Pristojnosti direktorja so:

- zastopa javno organizacijo in je odgovoren za zakonitost dela,
- organizira, načrtuje in vodi delo javne organizacije,
- pripravlja predlog letnega delovnega in finančnega načrta javnega zavoda za izobraževanje odraslih in predlog poročila o njegovi uresničitvi in je odgovoren za njegovo izvedbo,
- pripravlja predlog razvojnega programa javne organizacije,
- je odgovoren za uresničevanje pravic udeležencev izobraževanja odraslih,
- vodi delo andragoškega zbora,
- spodbuja in zagotavlja strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
- organizira mentorstvo za pripravnike,
- prisostvuje pri izobraževalnem delu učitelja, spremlja njegovo delo in mu svetuje,
- prisostvuje pri delu organizatorja izobraževanja odraslih, spremlja njegovo delo in mu svetuje,
- predlaga napredovanje strokovnih delavcev v nazive,
- odloča o napredovanju delavcev v plačilne razrede,
- zagotavlja izvrševanje odločb državnih organov,
- določa sistemizacijo delovnih mest,
- odloča o sklepanju delovnih razmerij in o disciplinski odgovornosti delavcev,
- je odgovoren za zagotavljanje in ugotavljanje kakovosti s samoevalvacijo in pripravo letnega poročila o samoevalvaciji javnega zavoda za izobraževanje odraslih,
- opravlja druge naloge v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

(3) Direktor lahko za opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti in za nadomeščanje v času odsotnosti pisno pooblasti delavca javnega zavoda za izobraževanje odraslih.

19. člen (strokovni organi)

Strokovni organi v javni organizaciji za izobraževanje odraslih so:

- andragoški zbor,
- strokovni aktiv in
- vodja izobraževalnega področja.

20. člen (andragoški zbor)

(1) Andragoški zbor sestavljajo strokovni delavci, ki izvajajo programe za izobraževanje odraslih, programe za pridobitev izobrazbe in dejavnosti v javni organizaciji.

(2) Andragoški zbor ima naslednje naloge:

- obravnava in odloča o strokovnih vprašanjih, povezanih z izobraževalnim delom,
- daje mnenje o letnem delovnem načrtu,
- odloča o posodobitvah izobraževalnega dela,
- daje mnenje o imenovanju direktorja oziroma vodje organizacijske enote,
- daje pobude za napredovanje strokovnih delavcev in mnenje o predlogih direktorja in
- opravlja druge naloge v skladu z internim aktom, ki ureja delovanje andragoškega zbora.

21. člen **(strokovni aktiv)**

(1) Strokovni aktiv sestavljajo strokovni delavci iz 9. člena tega zakona, ki delujejo na posameznem izobraževalnem področju.

(2) Strokovni aktiv obravnava problematiko posameznega izobraževalnega področja, usklajuje merila za preverjanje in ocenjevanje znanja udeležencev ter za evalvacijo izobraževalnega in drugega dela, daje andragoškemu zboru predloge za izboljšanje izobraževalnega dela, obravnava pripombe udeležencev izobraževanja ter opravlja druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

22. člen **(vodja izobraževalnega področja)**

Vodja izobraževalnega področja vodi delo strokovnega aktiva, načrtuje in organizira izobraževanje, analizira izobraževalno delo in njegove rezultate, spremlja napredovanje udeležencev izobraževanja, opravlja in organizira dejavnost svetovanja in opravlja druge naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

23. člen **(letni delovni načrt)**

(1) Izvajanje neformalnih programov, programov za pridobitev izobrazbe in dejavnosti javna organizacija določi v letnem delovnem načrtu, ki vsebuje:

- predviden obseg in razporeditev neformalnih programov, programov za pridobitev izobrazbe, dejavnosti in drugega dela v posameznem letu,
- delo organov in strokovnih služb javne organizacije,
- sodelovanje z drugimi subjekti v okolju in udeleženci in
- druge naloge.

(2) Javna organizacija objavi informacije o neformalnih programih, programih za pridobitev izobrazbe in dejavnostih, ki jih izvaja ter organizacijo svojega dela v elektronski oziroma tiskani obliki.

24. člen **(vpis v neformalne programe)**

(1) Izvajalec iz 8. člena tega zakona javno objavi poziv k vpisu v neformalne programe, ki so financirani iz javnih sredstev.

(2) Javni poziv vsebuje:

- informacijo o vsebini in načinu izvajanja neformalnega programa,
- obseg vpisa,
- pogoje za vpis,
- pogoji za uspešno dokončanje neformalnega programa,
- način financiranja in višina prispevka udeleženca,
- druge informacije, potrebne za izvedbo vpisa.

(3) Javni poziv iz prejšnjega odstavka mora biti objavljen najpozneje 15 dni pred začetkom izvajanja neformalnega programa.

5. Vrednotenje znanja in opravljanje izpitov v neformalnem izobraževanju

25. člen **(vrednotenje znanja)**

(1) Vrednotenje po tem zakonu je postopek, v katerem se ugotavlja, dokumentira, ocenjuje in potrjuje pridobljeno znanje, spretnosti in veščine, pridobljene v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju (v nadaljnjem besedilu: **znanje**).

(2) Vsakdo ima pravico do ugotavljanja, dokumentiranja in ocenjevanja znanja.

(3) Pogoje in merila ter postopek ugotavljanja in priznavanja znanja, pogoje za člane izpitnih komisij in način njihovega imenovanja, način ocenjevanja znanja, dokumentiranje izvajanja izpitov, vodenje evidenc, obliko in vsebino listin o izpitih, način izdajanja listin in druga vprašanja v zvezi s postopkom vrednotenja znanja oziroma opravljanja izpitov podrobneje določi minister.

(4) Priznavanje znanja, potrebnega za pridobitev ali priznavanje javno veljavne izobrazbe oziroma poklicne kvalifikacije se izvaja v skladu z drugo zakonodajo.

26. člen **(opravljanje izpitov v neformalnem izobraževanju)**

Znanje, za katerega se pridobi javnoveljavna listina, se ugotavlja z izpitom, ki ga izvaja Državni izpitni center oziroma druge pristojne inštitucije.

27. člen **(pristojnosti Državnega izpitnega centra)**

(1) Državni izpitni center:

- pripravlja izpitne kataloge oziroma standarde znanj izpitov,
- organizira izpite, kar obsega:
- imenuje izpitne komisije za posamezne izpite in usposablja njihovih članov,
- razpisuje izpitne roke s podatki o pogojih in kraju izvedbe izpita,
- izvaja izpite oziroma na drug način ugotavlja in priznava znanje,
- izdaja listine o opravljanju izpitov in vodi evidenco o opravljanju izpitov in
- skrbi za vključevanje in povezovanje izpitnega sistema oziroma posameznih znanj v mednarodne certifikatne sisteme in za usklajevanje izobrazbenih standardov s standardi teh sistemov.

6. Dokumentacija v neformalnem izobraževanju

28. člen **(vrsta dokumentacije)**

(1) Dokumentacija v neformalnem izobraževanju obsega:

- evidence o udeležencih neformalnega izobraževanja,
- javne listine, ki jih izvajalec izdaja udeležencem neformalnega izobraževanja,
- druge dokumente, v katerih in na podlagi katerih nastajajo podatki, ki se vpisujejo v evidence ali s katerimi se načrtuje, organizira in izvaja programe in dejavnosti.

(2) Podrobnejšo vsebino evidenc, vrste in vsebino javnih listin ter drugih dokumentov, njihov način vodenja in obdelave podatkov določi minister.

29. člen **(evidenca o udeležencih neformalnega izobraževanja)**

(1) Izvajalci vodijo evidenco z osebnimi podatki o udeležencih neformalnega izobraževanja.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- vpisno številko,
- ime in priimek,

- EMŠO,
- spol,
- kraj in država rojstva,
- stalno oziroma začasno prebivališče (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, občina, država),
- državljanstvo,
- program ali dejavnost ter evidenčna številka iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS),
- podatki o prijavi, vpisu, datumu vključitve oziroma datumu začetka izobraževanja, datumu izpisa in datumu zaključka izobraževanja,
- podatki o vključitvi in zaključku svetovanja,
- status udeleženca: oseba s posebnimi potrebami, ranljive skupine, zaposlitveni položaj in podobno (prošilec ali oseba z mednarodno zaščito),
- potek izobraževanja oziroma svetovanja,
- izdani dokumenti.

(3) Osebni podatki iz evidence iz prvega odstavka se zbirajo, obdelujejo, shranjujejo, uporabljajo in posredujejo v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

(4) Evidence iz tega člena se hranijo trajno.

30. člen (javne listine)

Izvajalec izda udeležencu neformalnega izobraževanja javno listino o udeležbi v javnoveljavnem programu. Če je s programom določeno, da se opravlja preizkus znanja iz tega programa, izda javno listino o opravljanju preizkusa znanja.

31. člen (drugi dokumenti)

Izvajalec dokumentira delo organov javne organizacije, poslovanja, poteka neformalnega izobraževanja oziroma dejavnosti v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

7. Presojanje in razvijanje kakovosti

32. člen (presojanje in razvijanje kakovosti)

(1) Presojanje in razvijanje kakovosti se izvaja v neformalnih programih, programu osnovne šole za odrasle in dejavnostih, ki jih ureja ta zakon.

(2) Presojanje kakovosti je pridobivanje in ovrednotenje kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o procesih, rezultatih in učinkih programov in dejavnosti, ki jih ureja ta zakon.

(3) Razvijanje kakovosti je načrtovanje in vpeljevanje ukrepov za ohranjanje in razvijanje kakovosti.

(4) Presojanje in razvijanje kakovosti iz prvega odstavka se izvaja s sprotnim spremljanjem in samoevalvacijo.

33. člen (notranje presojanje in razvijanje kakovosti)

(1) Izvajalec neformalnih programov, programa osnovne šola za odrasle in dejavnosti, ki jih ureja ta zakon, mora vzpostaviti notranji sistem kakovosti, ki vključuje sprotno spremljanje in poglobljeno samoevalvacijo.

(2) Organ upravljanja izvajalca programov in dejavnosti iz prejšnjega odstavka na predlog direktorja imenuje komisijo za kakovost, ki načrtuje in koordinira presojanje in razvijanje kakovosti ter pripravi poročilo o kakovosti. Sestava, mandat in naloge komisije ter vsebina poročila so določeni v internem aktu tega izvajalca.

(2) Poročilo o kakovosti je sestavni del letnega poročila izvajalca programov in dejavnosti iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec programov in dejavnosti iz prvega odstavka tega člena je dolžan na spletni strani predstaviti notranji sistem notranjega presojanja in razvijanja kakovosti.

34. člen **(zunanje presojanje in razvijanje kakovosti)**

(1) Zunanje presojanje in razvijanje kakovosti izvaja javni zavod, pristojen za spremljanje in razvoj izobraževanja odraslih po tem zakonu, ki v zvezi s tem izvaja naslednje naloge:

- pripravlja strokovne podlage za razvijanje modelov presojanja kakovosti,
- izvaja usposabljanje in svetuje izvajalcem pri razvoju internih modelov presoje kakovosti,
- izvaja zunanjo presojo kakovosti izvajalcev,
- pripravlja poročilo o kakovosti na nacionalni ravni.

(2) Izvajalec neformalnih programov, programa osnovne šola za odrasle in dejavnosti zagotavlja podatke in sodeluje pri zunanji presoji kakovosti.

(3) Način izvajanja zunanje presoje kakovosti in poročanja o kakovosti določi minister.

III. Uresničevanje javnega interesa

35. člen **(način uresničevanja javnega interesa)**

(1) Javni interes v izobraževanju odraslih se zagotavlja z nacionalnim programom za izobraževanje odraslih.

(2) Sredstva za uresničevanje javnega interesa se zagotavljajo iz državnega proračuna, sredstev lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: **javna sredstva**) in drugih virov.

1. Nacionalni program izobraževanja odraslih

36. člen **(vsebina nacionalnega programa)**

(1) V nacionalnem programu izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: **nacionalni program**) se:

- opredelijo cilji in kazalniki nacionalnega programa,
- določijo prednostna področja izobraževanja odraslih,
- opredelijo ukrepi za zagotavljanje in izvajanje izobraževanja odraslih,
- določi okvirni obseg javnih sredstev,
- določijo resorni nosilci posameznih ukrepov in način usklajevanja ciljev in
- opredeli način spremljanja.

(2) V nacionalnem programu se opredelijo programi in dejavnosti posameznega ministrstva, ki se izvajajo kot javna služba.

37. člen
(sprejemanje nacionalnega programa)

- (1) Nacionalni program sprejme Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije, praviloma za obdobje 10 let.
- (2) Ministrstvo pripravi predlog nacionalnega programa.
- (3) Pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa sodelujejo vsa ministrstva.
- (4) Pred določitvijo predloga nacionalnega programa si mora Vlada Republike Slovenije pridobiti mnenje strokovnega sveta.
- (5) Nacionalni program za prihodnje obdobje Vlada Republike Slovenije predloži v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije najpozneje leto dni pred iztekom obdobja izvajanja veljavnega nacionalnega programa. Če nacionalni program za prihodnje obdobje ni sprejet do izteka prejšnjega obdobja, se nadaljuje izvajanje do tedaj veljavnega nacionalnega programa do sprejetja novega, vendar najdlje za obdobje dveh let.

38. člen
(letni program izobraževanja odraslih)

- (1) Za uresničevanje nacionalnega programa na letni ravni se v okviru letnega državnega proračuna določijo vsebine in obseg sredstev za izvajanje letnega programa izobraževanja odraslih.
- (2) Podlage za pripravo letnega državnega proračuna opredeli posamezno ministrstvo v svojem letnem programu izobraževanja odraslih, v katerem opredeli:
 - cilje in kazalnike na letni ravni,
 - ukrepe po prednostnih področjih,
 - obseg sredstev,
 - način spremljanja.
- (3) Letni program izobraževanja odraslih posamezno ministrstvo objavi na svoji spletni strani v 30 dneh po sprejetju državnega proračuna.

39. člen
(spremljanje izvajanja nacionalnega programa)

- (1) Poročila o izvajanju letnega programa izobraževanja odraslih pripravijo ministrstva iz drugega odstavka prejšnjega člena in jih javno objavijo na svoji spletni strani do konca meseca marca za preteklo leto.
- (2) Letno poročilo o uresničevanju nacionalnega programa pripravi javni zavod, pristojen za spremljanje in razvoj izobraževanja odraslih po tem zakonu.
- (3) K letnemu poročilu o uresničevanju nacionalnega programa iz prejšnjega odstavka poda mnenje strokovni svet.
- (4) Poročilo o izvajanju nacionalnega programa Vlada Republike Slovenije predloži v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije v vmesnem obdobju trajanja nacionalnega programa, praviloma na polovici in po izteku obdobja veljavnosti nacionalnega programa.

2. Izvajanje letnega programa izobraževanja odraslih

40. člen
(način izvajanja letnega programa izobraževanja odraslih)

(1) Letni program izobraževanja odraslih izvajajo ministrstva iz drugega odstavka 34. člena preko javnih razpisov oziroma javnih pozivov in v okviru javne službe.

(2) Neformalni programi, ki se financirajo iz javnih sredstev, morajo imeti sestavine, opredeljene v 5. členu tega zakona, razen če ni z drugim zakonom urejeno drugače.

41. člen **(javni razpis oziroma javni poziv)**

(1) Letni program izobraževanja odraslih, ki je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za izobraževanje odraslih, se izvaja na podlagi javnega razpisa oziroma javnega poziva, in sicer:

- neformalne programe in svetovalne dejavnosti, opredeljene v a) točki 6. člena tega zakona, ki se ne financirajo v okviru javne službe, se lahko financira na podlagi javnega razpisa;
- izvajalce drugih dejavnosti, opredeljenih v c) točki 6. člena tega zakona, se lahko izbere na podlagi javnega poziva usposobljenim izvajalcem.

(2) Način in postopke izvedbe javnega razpisa oziroma javnega poziva, okvirna merila za izbiro izvajalcev, obseg in način financiranja in druge zadeve v zvezi s tem določi minister.

42. člen **(prispevki udeležencev izobraževanja)**

(1) Izvajalec neformalnih programov, programa osnovne šole za odrasle in dejavnosti, ki se v celoti financirajo iz javnih sredstev, ne sme zahtevati od udeleženca v teh programih oziroma dejavnostih (v nadaljnjem besedilu: udeleženec) plačila prispevka za udeležbo.

(2) Če neformalni program, program osnovne šole za odrasle oziroma dejavnost ni v celoti financiran iz javnih sredstev, lahko izvajalec določi višino prispevka udeleženca, vendar največ v višini razlike do vrednosti programa, določene na podlagi tega zakona.

3. Uresničevanje javnega interesa na lokalni ravni

43. člen **(uresničevanje javnega interesa na lokalni ravni)**

Lokalna skupnost opredeli ukrepe za uresničevanje javnega interesa v izobraževanju odraslih v razvojnem programu lokalne skupnosti.

44. člen **(letni program lokalne skupnosti)**

Lokalna skupnost zaradi ustvarjanja pogojev za izobraževanje odraslih in drugih dejavnosti, pomembnih za razvoj in kvaliteto življenja njenih prebivalcev, sprejme letni program izobraževanja odraslih, v katerem opredeli vsaj vsebine, določene v drugem odstavku 34. člena tega zakona.

4. Javna služba

45. člen **(dejavnosti javne službe)**

(1) Dejavnosti, ki se izvajajo v okviru javne službe na področju izobraževanja odraslih, so svetovanje pri:

- vključevanju v neformalne programe,

- vključevanju v javnoveljavni program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti,
- vrednotenju neformalno pridobljenih znanj in veščin,
- samostojnem učenju.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka opravlja svetovalni delavec v izobraževanju odraslih.

(3) Smernice za dejavnost svetovanja na področju izobraževanja odraslih sprejme strokovni svet.

46. člen (izvajalci javne službe)

(1) Dejavnosti iz prejšnjega člena izvajajo javne organizacije iz 10. člena tega zakona, ki so registrirane za izobraževanje odraslih in so vpisane v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov ter izpolnjujejo posebne pogoje, določene s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: **izvajalec javne službe**).

(2) Izvajalec javne službe je lahko tudi pravna oseba zasebnega prava, ki izpolnjuje pogoje iz prvega oziroma drugega odstavka, če si pridobi koncesijo.

(3) Pogoji za izbiro izvajalca javne službe iz prejšnjih odstavkov so, da je v zadnjih petih letih pred začetkom izvajanja javne službe:

- imel najmanj tri strokovne delavce iz 9. člena tega zakona, ki so zaposleni za polni delovni čas in od tega vsaj enega strokovnega delavca, ki je končal program usposabljanja strokovnih delavcev za svetovalno dejavnost iz 7. člena tega zakona,
- je nepretrgoma izvajal svetovalno dejavnost iz 6. člena tega zakona v obsegu dela za najmanj enega strokovnega delavca na letni ravni.

47. člen (javna mreža)

(1) Izvajalce javne službe določi minister za obdobje petih let tako, da vzpostavi mrežo izvajalcev javne službe v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo upravnih enot (v nadaljnjem besedilu: javna mreža).

(2) Če izvajalca javne službe ni mogoče določiti v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvajalca določi v skladu z merili iz prvega odstavka 44. člena tega zakona.

48. člen (financiranje javne službe)

(1) Merila, ki se upoštevajo pri določitvi obsega sredstev za financiranje javne službe, so:

- število prebivalcev na določenem območju upravnih enot,
- značilnosti poselitve,
- sestava odraslega prebivalstva,
- razvojne posebnosti območja,
- prisotnost narodnih in etničnih skupin.

(2) Izvajalcem javne službe se zagotavljajo sredstva iz državnega proračuna na podlagi meril in metodologije za določitev obsega sredstev za izvajanje javne službe.

(3) Obseg sredstev za posamezno proračunsko leto, ki pripada posameznemu izvajalcu javne službe, določi minister.

(4) Podrobnejša merila in metodologijo za določitev obsega sredstev za izvajanje javne službe določi minister.

49. člen
(spremljanje izvajanja javne službe)

- (1) Izvajanje javne službe se spremlja v skladu z metodologijo, ki jo določi minister po predhodnem mnenju strokovnega sveta.
- (2) Izvajalec javne službe pošilja letna poročila o vsebinskem in finančnem izvajanju javne službe ministrstvu, ki je podlaga za določitev obsega sredstev na letni ravni.
- (3) Poročilo o spremljanju izvajanja javne službe pripravi javni zavod za področje izobraževanja odraslih.
- (4) Na podlagi poročila iz prejšnjega odstavka minister določi izvajalce za prihodnje petletno obdobje.

5. Izobraževanje odraslih za pridobitev osnovnošolske izobrazbe

50. člen
(način in pogoji za izvajanje programa osnovne šole za odrasle)

- (1) Program osnovne šole za odrasle izvaja javna organizacija za izobraževanje odraslih, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
 - je vpisana v razvid izvajalcev javno veljavnih programov pri ministrstvu, pristojnem za izobraževanje,
 - je v zadnjih petih letih pred uveljavitvijo tega zakona vsaj trikrat izvedla program osnovne šole za odrasle in
 - izpolnjuje pogoje za izbiro izvajalca iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona.
- (2) Javne organizacije, ki se jim za izvajanje programa osnovne šole za odrasle zagotavljajo finančna sredstva iz državnega proračuna, določi minister za obdobje petih let.

51. člen
(financiranje programa osnovne šole za odrasle)

- (1) Izvajanje programa osnovne šole za odrasle se financira iz državnega proračuna na podlagi metodologije, ki jo določi minister.
- (2) Sredstva iz državnega proračuna se javni organizaciji zagotovijo na podlagi sklepa ministra.

52. člen
(spremljanje izvajanja programa osnovne šole za odrasle)

- (1) Izvajanje programa osnovne šole za odrasle se spremlja v skladu z metodologijo, ki jo določi minister po predhodnem mnenju Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih.
- (2) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle pošilja ministrstvu letna poročila o vsebinski izvedbi in finančni realizaciji tega programa.
- (3) Poročilo o spremljanju izvajanja javne službe pripravi javna organizacija za izobraževanja odraslih.
- (4) Na podlagi poročil iz prejšnjega odstavka minister določi izvajalce programa osnovne šole za odrasle za prihodnje petletno obdobje.

53. člen (vpisni pogoji)

- (1) V program osnovne šole za odrasle se lahko vpiše oseba, ki je:
- izpolnila osnovnošolsko obveznost po programu osnovne šole oziroma osnovne šole s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom, vendar ni zaključila osnovne šole;
 - oseba, ki je zaključila prilagojen izobraževalni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek, se v program osnovne šole za odrasle lahko vpiše tudi oseba, ki je stara vsaj 15 let, če ni mogoče ugotoviti, ali je zaključila osnovnošolsko izobraževanje oziroma izpolnila osnovnošolsko obveznost.

54. člen (vpisni postopek)

- (1) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle javno objavi poziv k vpisu v program osnovne šole za odrasle dvakrat letno najmanj mesec dni pred začetkom izvajanja.
- (2) Vpis v program osnovne šole za odrasle se izvede dvakrat letno.
- (3) Kandidat za vpis se lahko prijavi k vpisu v program osnovne šole za odrasle kadarkoli med šolskim letom, če mu izvajalec programa osnovne šole za odrasle omogoči pripravo na vpis v obliki organiziranega ali individualnega učenja.
- (4) Izvajalec, ki izvaja program osnovne šole za odrasle, v skladu z navodili, ki jih sprejme strokovni svet prilagaja organizacijo in izvedbo tega programa posameznemu udeležencu, pri čemer upošteva predhodno pridobljeno znanje, ki se dokazuje z javno listino, oziroma neformalno pridobljeno znanje, ki se dokazuje z izpitom oziroma enakovrednim standardom.
- (5) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle z udeležencem osnovne šole za odrasle ob vpisu pripravi in podpiše osebni izobraževalni načrt, ki je sestavni del pogodbe o izobraževanju.

55. člen (pravice in obveznosti udeleženca)

- (1) Udeleženec osnovne šole za odrasle ima največ dvakrat pravico do brezplačnega izobraževanja po programu osnovne šole za odrasle v skladu z osebnim izobraževalnim načrtom in s tem zakonom.
- (2) Udeleženec osnovne šole za odrasle, ki ima znanje na ravni vsaj 5. razreda programa osnovne šole za odrasle, ima pravico do izobraževanja, ki se financira iz državnega proračuna, največ štiri leta, udeleženec osnovne šole za odrasle, ki ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega stavka, pa devet let.
- (3) Udeleženec osnovne šole za odrasle je dolžan redno in pravočasno opravljati obveznosti in naloge, določene z osebnim izobraževalnim načrtom in javni organizaciji sporočiti okoliščine, ki vplivajo na izvajanje osebnega izobraževalnega načrta sproti oziroma najpozneje v 15 dneh od nastanka okoliščin.
- (4) Če udeleženec osnovne šole za odrasle več kot šest mesecev ne izvaja obveznosti po individualnem izobraževalnem načrtu, kljub pozivom izvajalca, ga lahko ta brez soglasja izpiše.
- (5) Če udeleženec osnovne šole za odrasle ne upošteva pravil izvajalca programa osnovne šole za odrasle, ga lahko navedeni izvajalec izpiše iz tega programa.

56. člen

(preverjanje in ocenjevanje znanja in vrednotenje predhodno pridobljenega znanja)

- (1) Preverjanje in ocenjevanje pridobljenega znanja in vrednotenje predhodno pridobljenega znanja v programu osnovne šole za odrasle določi minister.
- (2) Ko udeleženec osnovne šole za odrasle opravi vse obveznosti po programu za posamezen razred, mu izvajalec programa osnovne šole za odrasle izda letno spričevalo, ko zaključi vse obveznosti po programu pa mu izda zaključno spričevalo o končani osnovni šoli.
- (3) Udeleženci osnovne šole za odrasle ne opravljajo nacionalnega preverjanja znanja, določenega z zakonom o osnovni šoli.

57. člen

(vrsta dokumentacije)

- (1) V programu osnovne šole za odrasle se smiselno uporablja vsebina evidenc, vrste in vsebina javnih listin ter drugih dokumentov, njihov način vodenja in obdelave podatkov, kot je določeno v skladu z zakonom o osnovni šoli.

6. Financiranje drugih dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

58. člen

(financiranje skupnosti javnih organizacij)

Dejavnosti iz c) točke 6. člena tega zakona, ki jih izvaja skupnost javnih organizacij, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja zavode, če je v njej združenih najmanj 70 odstotkov vseh javnih organizacij, ustanovljenih v skladu z 10. členom tega zakona, se lahko sofinancira iz javnih sredstev na podlagi meril, določenih v javnem pozivu.

59. člen

(financiranje društev, ki delujejo v javnem interesu)

Dejavnosti društev oziroma zveze društev, ki so v javnem interesu na področju neformalnega izobraževanja, se lahko financirajo iz javnih sredstev na podlagi javnega razpisa.

IV. Nadzor in kazenske določbe

60. člen

(nadzor)

Nadzor v izobraževanju odraslih po tem zakonu se opravlja v skladu z zakonom, ki ureja šolsko inšpekcijo.

61. člen

(prekrški in kazni za prekrške)

- (1) Z globo od 500 do 4.500 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki izvaja javnoveljavni neformalni program oziroma program osnovne šole za odrasle, čeprav ni vpisana v razvid v skladu z zakonom (8. člen).
- (2) Z globo od 150 do 1.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

- (3) Z globo od 250 do 2.500 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki izvaja javnoveljavni neformalni program oziroma program osnovne šole za odrasle oziroma dejavnost za odrasle, če:
- terja od udeležencev njihov prispevek za kritje stroškov izobraževanja v nasprotju z določbo 42. člena tega zakona,
 - ne vodi dokumentacije in ne izdaja listin v skladu z določbami tega zakona (28. in 29. člen).
- (4) Z globo od 150 do 1.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.
- (5) Z globo 150 do 1.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki ne odpravi nezakoničnosti, ugotovljenih v inšpekcijski odločbi, na način in v rokih, določenih s pravnomočno odločbo (18. člen).
- (6) Prekršek iz prvega odstavka zastara po preteku treh let od dneva, ko je bil storjen.

V. Prehodne in končne določbe

62. člen (začetek izvajanja javne službe)

- (1) Izvajanje javne službe v skladu s tem zakonom se prične v prihodnjem koledarskem letu po uveljavitvi tega zakona.
- (2) Pri izbiri izvajalcev javne službe za prvo petletno obdobje po uveljavitvi tega zakona se upošteva izpolnjevanje pogojev iz 46. člena tega zakona v zadnjih dveh letih pred uveljavitvijo tega zakona.
- (3) Za izvajalca javne službe iz prejšnjega odstavka se lahko določi tudi javno organizacijo za izobraževanje odraslih, ki jo je ustanovila država, če izpolnjuje pogoje v skladu s prejšnjim odstavkom.

63. člen (izvajanje nacionalnega programa izobraževanja odraslih)

- (1) Resolucija o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013-2020 (ReNPIO13-20) (Uradni list RS, št. 90/13) se izvaja do izteka obdobja njegove veljavnosti v skladu s 37. členom tega zakona.
- (2) Izvajanje letnega programa izobraževanja odraslih se uskladi s tem zakonom v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

64. člen (razveljavitev sedanjega zakona)

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati Zakon o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo).

65. člen (roki za izdajo podzakonskih predpisov)

- (1) Podzakonske predpise iz 9., 25., 28., 34., 41., 48., 29., 51., 52 in 56. člena tega zakona izda minister v letu dni po uveljavitvi tega zakona.
- (2) Podzakonski predpisi, izdani na podlagi prejšnjega zakona, prenehajo veljati z uveljavitvijo tega zakona, uporabljajo pa se do izdaje podzakonskih predpisov iz prejšnjega odstavka, če niso v nasprotju s tem zakonom.

(3) Javno veljavni izobraževalni programi za odrasle, ki so bili sprejeti na podlagi prej veljavnega zakona, se uskladijo s tem zakonom v letu dni po uveljavitvi tega zakona.

66. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. členu (vsebina zakona):

V 1. (uvodnem) členu je opredeljeno, da ta zakon ureja osnovnošolsko izobraževanje za odrasle in neformalno izobraževanje za odrasle. Izobraževanje, ki daje javno veljavno izobrazbo, razen osnovnošolskega izobraževanja pa je urejeno v področnih zakonih (npr.: zakon o gimnazijah, zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju in drugi), prav tako je izobraževanje oz. usposabljanje za pridobitev poklicne in dodatne kvalifikacije urejeno v drugih zakonih (npr.: zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, zakon o slovenskem ogradju kvalifikacij in drugi).

Neformalno izobraževanje po tem zakonu označuje izobraževanje in učenje, ki ne vodi k pridobitvi formalne, javnoveljavne izobrazbe. Poteka pa v organiziranem in strukturiranem okolju (v organizaciji za izobraževanje odraslih, šoli, na delovnem mestu ipd.).

K 2. členu (udeleženec izobraževanja odraslih):

Oseba, ki je vpisana v neformalni izobraževalni program za odrasle, ki ga ureja ta zakon, je udeleženec v neformalnem izobraževanju za odrasle.

Oseba, ki je vpisana v program osnovne šole za odrasle, je udeleženec v osnovni šoli za odrasle.

K 3. členu obrazložitev (načela):

Osnovno načelo javnega interesa na področju izobraževanja odraslih je **vseživljenjskost izobraževanja in učenja** za vse, kar pomeni, da sta področji izobraževanja otrok in mladine ter izobraževanja odraslih enakovredni in komplementarni v celotnem sistemu vzgoje in izobraževanja. To načelo izhaja iz predpostavke, da učenje poteka skozi vse življenje v različnih učnih okoljih in na različne načine ter prispeva k celovitemu razvoju posameznika in skupnosti.

Načelo pravičnosti in enakopravnosti ter enakih možnosti pri dostopu, obravnavi in doseganju izidov, temelji na načelu vzgojno-izobraževalnega sistema v Republiki Sloveniji, ki zagotavlja pravice vsakega posameznika do izobrazbe. Pri tem si prizadeva za zmanjševanje strukturnih in individualnih ovir za udeležbo v izobraževanju. Ustrezne ukrepe (med drugim ukrepe pozitivne diskriminacije) za prikrajšane skupine prebivalstva je treba zagotoviti tudi v izobraževanju odraslih. Zahtevajo motivacijo podzastopanih skupin za vključevanje v izobraževanje in učenje, povečevanje priložnosti in tudi različne ukrepe za odstranjevanje ovir med potekom izobraževanja. Med pomembnimi ukrepi za zagotavljanje dostopnosti do izobraževanja je ustrezno financiranje izobraževanja, ki naj se zagotavlja v skladu z načeli socialne pravičnosti in družbene vključenosti ter potreb in zahtev družbenega razvoja in razvoja posameznikov (financiranje poklicnega in splošnega izobraževanja).

Načelo svobode in avtonomnosti pri izbiri poti, vsebine, oblik, sredstev in metod izobraževanja odraslih pomeni, da avtonomnost posameznika pri izbiri učnih možnosti in izobraževalnih priložnosti glede na lastne potrebe in cilje ter neodvisno od tega, kdo financira in izvaja izobraževanje. Avtonomnost javnih vzgojno-izobraževalnih organizacij v razmerju do države pa mora biti zagotovljena z načinom financiranja in načinom zaposlovanja pedagoškega, strokovnega in upravnega osebja (merila morajo biti jasna, nepristranska in pod nadzorom javnosti).

Načelo kakovosti izobraževanja za vse pomeni, da mora biti izobraževanje odraslih zasnovano tako, da bo vsem skupinam udeležencem omogočalo zadovoljevanje njihovih izobraževalnih potreb ter udeležanje njihovih potencialov. Da bi to dosegali, je treba razvijati kakovost vstopnih, procesnih in izstopnih dejavnikov izobraževanja odraslih. Vsi, ki izkazujejo interes na področju izobraževanja odraslih, morajo imeti možnost sodelovanja pri načrtovanju, presojanju in razvijanju kakovosti tega izobraževanja. Jasno je treba začrtati tudi meje med tem, kar je domena strokovnosti učiteljev in izobraževalnih strokovnjakov, ter drugih javnosti.

Načelo sorazmerne porazdelitve virov za izobraževanje in učenje glede na potrebe posameznih življenjskih obdobij izhaja iz demografskih sprememb in podaljševanje aktivnega življenja v kombinaciji z organizacijskimi in tehnološkimi spremembami. Zaradi teh razlogov je potrebno spodbujati povečevanje vlaganj v obdobju odraslosti in starejše odraslosti. Pomembno je, da oblikovanje izobraževalnih priložnosti in zagotavljanje dostopa do njih to upošteva (finančne spodbude, krajevna dostopnost, programska raznolikost, izvajanje v skladu z andragoškimimi načeli, idr.).

Načelo sistemske povezanosti formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja, izhaja iz sistema vzgoje in izobraževanja sestavljata začetno in nadaljevalno formalno in neformalno izobraževanje in ki posegata tako na področje splošnega kot poklicnega izobraževanja ter se medsebojno dopolnjujeta in prepletata. V izobraževanju odraslih ima pomembno vlogo tudi priložnostno in naključno učenje. Preko sistemov vrednotenja in priznavanja ter ustreznih sistemskih orodij, ki omogočajo transparentnost izobrazbe in kvalifikacij je treba zagotoviti sistemsko povezanost vseh načinov izobraževanja ter pregled nad njihovimi prispevki h kakovosti izobrazbe in k znanju prebivalstva.

Načelo uravnovešenosti med področjem splošnega in poklicnega izobraževanja izhaja iz predpostavke, da je za ustrezen posameznikov razvoj in celosten razvoj družbe poleg poklicnega pomembno tudi splošno izobraževanje, kar utemeljujejo tudi slovenski (in evropski) razvojno-politični dokumenti.

Načelo uvajanja novosti in prilagodljivost na področju izobraževanja odraslih ob upoštevanju specifičnih kultur, socialnih in izobraževalnih značilnosti, je v izobraževanju odraslih izredno pomembno, saj gre za raznovrsten, obsežen in specifičen sistem, ki zadovoljuje potrebe posameznikov in družbe. Da bi lahko zagotovili pestrost in odzivnost na raznolike potrebe odraslih v različnih življenjskih položajih in ob upoštevanju specifičnih kultur, socialnih in izobraževalnih značilnosti, je treba spodbujati in zagotavljati pogoje za izvajanje izobraževanja odraslih različnim ponudnikom, ki so lahko profesionalne ali prostovoljske organizacije – javne in zasebne. Ponudba se zagotavlja tako glede na povpraševanje kot tudi ob državni intervenciji za zagotavljanje dostopnosti tistih skupin, ki so pri vključevanju manj samoiniciativne. Razvoj inovativnih pristopov v izobraževanju odraslih zadeva področje organizacije in izvedbe izobraževanja odraslih. Gre za uvajanje novih/drugačnih pristopov in metod dela z odraslimi z uporabo sodobnih tehnologij. Temeljiti mora na poglobljenem raziskovanju, ki med drugim presoja tudi njihovo ustreznost v danih sociokulturnih razmerah konkretne družbene sredine.

Načelo doseganja nacionalno določenih in mednarodno primerljivih izobrazbenih standardov, izhaja iz socialne in ekonomske vloge izobraževanja, ki ima ključni pomen pri zagotavljanju sposobnosti prilagajanja družbenim spremembam in vključevanja ljudi na trg delovne sile. Odrasli nenehno razvijajo in posodablajo svoje znanje in ključne spretnosti, kar jim omogoča prožno prilagajanje hitro spreminjajočim se razmeram v lokalnem in globalnem okolju. To terja pridobivanje nacionalno dogovorjenih ravni splošne izobrazbenosti in nacionalno dogovorjenih ravni mednarodno primerljivih ključnih kompetenc. Skupine, ki ne dosegajo teh standardov, se opredelijo kot prednostne v nacionalnem, regionalnem in/ali lokalnem okviru.

Načelo laičnosti izobraževanja odraslih, ki se opravlja kot javna služba sledi ustavnemu načelu o ločenosti države in verskih skupnosti; izobraževanje odraslih je torej ločeno od vpliva cerkva, političnih strank in drugih posebnih ideologij.

K 4. členu (cilji):

Če izhajamo iz opredeljenih načel, je zasnova javnega interesa na področju izobraževanja odraslih oblikovana tako, da bo njeno uresničevanje vodilo k doseganju naslednjih naštetih ciljev.

Vsem odraslim je potrebno omogočiti dostop do kakovostnih izobraževalnih in učnih možnosti, ki bodo omogočale polno realizacijo njihovega človeškega potenciala in bodo povezovale osebnostne izkušnje s širšimi družbenimi ekonomskimi, kulturnimi in okoljskimi dejavniki ter na ta način usposobile ljudi za delovanje, za refleksijo in za ustrezno odzivanje na socialne, politične, ekonomske, kulturne in tehnološke izzive ter za graditev skupnosti.

Da bi odraslim omogočali **pridobivanje temeljnih ter poklicnih zmožnosti za aktivno delovanje v skupnosti in na trgu dela,** je potrebno vzpostaviti koncept financiranja splošnega in poklicnega izobraževanja odraslih, ki bo temeljil na večji soodvisnosti in povezanosti države, gospodarstva, civilne družbe ter posameznika.

V današnji družbi intenzivnih sprememb in povečanih tveganj, odrasli potrebujejo tudi možnosti izobraževanja in **učenja za osebno rast,** da bi lažje obvladovali družbeno realnost in različne življenjske naloge, ki postajajo vse bolj kompleksne.

S pomočjo izobraževanja in učenja odraslih je potrebno zmanjševati neenakosti med različnimi družbenimi skupinami in posamezniki. V Sloveniji opažamo (v primerjavi z drugimi evropskimi državami) nadpovprečno stopnjo neenakosti pri dostopu do izobraževanja glede na izobrazbo in starost, saj spada Slovenija med države z največjimi razlikami v stopnji vključenosti najmanj in najbolj izobraženih. Razlike so tako pri vključevanju v formalno kot v neformalno izobraževanje odraslih. Tudi rezultati OECD raziskave o spretnostih odraslih (PIAAC), kažejo, da so v Sloveniji velike razlike v spretnostih odraslih in njihovi uspešnosti pri reševanju v tehnološko bogatih okoljih glede na njihovo starost, izobrazbo in socialno ozadje. Prav tako se je pokazalo, da je višja raven besedilnih in matematičnih spretnosti pozitivno povezana z vključenostjo v delovno silo, višino plače in neekonomskimi dejavniki kot so zaupanje drugim, politična učinkovitost, prostovoljsko delo in lastna ocena zdravja. Zaradi tega je z vidika potreb ranljivih in izobrazbeno prikrajšanih skupin potrebno vzpostaviti pravičnejši koncept javnega financiranja v izobraževanju odraslih ter **zmanjšati strukturne in individualne ovire** pri vključevanju prebivalcev v izobraževanje in učenje.

Potrebo po **krepitvi znanja in zmožnosti za sodelovanje v demokratičnih procesih** med drugim nakazujejo najnovejši rezultati raziskave o spretnostih odraslih (PIAAC), ki kažejo, da med vsemi OECD državami, ki so sodelovale v raziskavi, odrasli v Sloveniji izstopajo po prepričanju o tem, da imajo majhen vpliv na politične procese.

V okviru splošnega neformalnega izobraževanja potrebujemo več izobraževalnih programov, ki spodbujajo krepitev družbenih vezi in novih oblik solidarnosti. Pomemben cilj teh programov je **krepiti zmožnosti odraslih za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin**, poleg tega pa tudi **krepiti kritično mišljenje, ozaveščenost in opolnomočenost posameznikov, različnih družbenih skupin in lokalnih skupnosti**. Takšni programi, ki spodbujajo motivacijo odraslih za **skupno delovanje in skupno dobro**, lahko nastajajo v okviru civilne družbe in skupnostnega izobraževanja, ki omogoča posameznikom, da v sodelovanju z drugimi izboljšajo kakovost svojih življenj in življenja skupnosti. Prav tako pa gre pri tem za izobraževanje in učenje, s pomočjo katerega se krepimo moč posameznikov in skupin za sodelovanje v družbi, omogoča jim vplivati na javne zadeve.

Načrtna vlaganja v področje splošnega neformalnega izobraževanja lahko, posredno in z ustreznimi razvitimi podpornimi dejavnostmi, največ prispevajo k **premoščanju družbenih, medgeneracijskih in prostorskih razlik, socialni vključenosti, aktivnemu državljanstvu, kulturni razgledanosti in strpnosti do drugačnosti**, na daljši rok pa prispevajo tudi k dvigovanju izobrazbene ravni prebivalstva. V to področje se tako umeščajo programi, katerih temeljni cilji so zviševanje splošne izobraženosti in poučenosti, povečevanje socialne vključenosti, programi trajnostnega razvoja, kulture, zdravja, itd..

Ker je danes zaradi demografskih sprememb, predvsem staranja prebivalstva in krčenja države blaginje, ogroženo medgeneracijsko zavezništvo, je potrebno **razvijati in implementirati raznolike programe medgeneracijskega izobraževanja in učenja** s pomočjo katerih lahko krepimo solidarnost, sodelovanje in izmenjavo med generacijami.

Povečevati je potrebno motivacijo nižje izobraženih in drugih ranljivih skupin za izobraževanje in učenje. To se lahko dosega s pomočjo informiranja in svetovanja, s priznavanjem neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja ter izkušenj, s promocijskimi aktivnostmi in posebnimi podpornimi ukrepi. Poleg tega je s pomočjo informiranja in svetovanja, z bogatenjem izobraževalne ponudbe, z materialnimi spodbudami itd., potrebno zmanjševati strukturne in individualne ovire pri vključevanju odraslih v izobraževanje in učenje. Seveda pa zmanjševanje neenakosti med različnimi skupinami in posamezniki ne more biti uspešno samo z zmanjševanjem izobraževalnih neenakosti, potrebni so celoviti in povezani ukrepi socialne, kulturne in ekonomske politike.

Predstavljeni predlog med svetovalne dejavnosti, ki se bodo izvajale kot javna služba, v 41. členu navaja tudi »svetovanje pri vključevanju v javnoveljavni program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti«. Pri tem bodo svetovalci spodbujali tiste svetovance, ki nimajo dokončane osnovne šole, da se vpišejo v program Osnovne šole za odrasle, ki ga ureja ta predlog zakona, kar jim bo kasneje omogočilo tudi pridobitev poklicne izobrazbe. S tem se bo zmanjšal »delež prebivalcev brez osnovne šole in brez poklicne izobrazbe«.

Tiste svetovance, ki nimajo dokončane štiriletne srednje izobrazbe, pa bodo svetovalci spodbujali, da se vključijo v srednjo šolo za odrasle, ki po rezultatih številnih raziskav znatno povečuje možnosti za karierni in osebni razvoj. Kljub temu, da ta predlog zakona področja srednješolskega izobraževanja odraslih ne ureja, bodo take spodbude posledično povečale »delež prebivalcev z dokončano štiriletno srednješolsko izobrazbo«.

Skratka, cilj izobraževanja odraslih je »opolnomočiti ljudi za delovanje, za refleksijo in za ustrezno odzivanje na socialne, politične, ekonomske, kulturne in tehnološke izzive ter za graditev skupnosti«. Cilj uresničevanje javnega interesa na področju izobraževanja odraslih je torej »uravnoteženo izobraževanje za razvoj človeškega (trg dela), socialnega (družbena povezanost, aktivno državljanstvo, medkulturni dialog) in kulturnega (osebni razvoj, razvoj vrednot) kapitala«. (ReNPPIO 2013-2020).

K 5. členu (neformalni izobraževalni programi za odrasle):

V četrtem členu je opredeljeno, katere programe se šteje med neformalne izobraževalne programe za odrasle. Javnoveljavni neformalni programi, ki jih sprejme minister se zaključijo z javno listino o udeležbi v neformalnem programu. Neformalni programi po tem zakonu udeležencu izobraževanja ne dajejo javnoveljavne izobrazbe (tovrstni programi so urejeni v področnih zakonih). Javno veljavni neformalni programi morajo biti objavljeni do razpisa za vpis.

K 6. členu (sestavine javnoveljavnega neformalnega programa):

V petem členu so opredeljeni elementi, ki jih mora vsebovati javnoveljavni neformalni program, ki ga sprejme minister, pristojen za izobraževanje. Elementi so povzeti pa Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) in po veljavnem zakonu o izobraževanju odraslih (ZIO) in so prilagojeni temu, da govorimo o neformalnih programih. Menimo, da morajo zaradi zagotavljanja kakovosti javnoveljavni neformalni programi vsebovati navedene elemente.

K 7. členu (dejavnosti na področju izobraževanja odraslih):

V 7. členu so določene dejavnosti na področju izobraževanja odraslih. Dejavnosti so ključna podpora razvoju in izvajanju izobraževanja odraslih, zato so nujne. V izobraževanju odraslih imajo dejavnosti ključno vlogo zlasti ko govorimo o nižje izobraženih in drugih ranljivih skupinah. Dejavnosti so glede na namen, ki ga zasledujejo in vsebino razdeljene v tri glavne skupine. Dejavnosti se glede na sedanjo ureditev ne spreminjajo.

K 8. členu (vpis v razvid):

V 8. členu so določeni pogoji za vpis v razvid, kar je formalni pogoj za izvajanje javnoveljavnih neformalnih programov. Pogoji za vpis v razvid se od sedanje ureditve ne razlikujejo. Na podlagi osmega odstavka 34. člena ZOFVI obliko razvida ter natančnejši postopek vpisa in izbrisa določi minister. V skladu z navedenim se uporabljajo določbe veljavnega Pravilnika o vodenju razvida izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 10/09).

K 9. členu (strokovni delavci v izobraževanju odraslih):

V devetem členu so opredeljeni strokovni delavci v izobraževanju odraslih, ki so učitelj, svetovalni delavec, organizator izobraževanja odraslih in drugi strokovni delavci. Podrobnejše kadrovske pogoje za strokovne delavce bo določil minister.

K 10. členu (programi stalnega strokovnega izpopolnjevanja):

V sedmem členu je opredeljeno, kdo sprejema programe usposabljanja strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih. V tem je bistvena novost glede na dosedanjo ureditev, saj so do sedaj dodatno usposabljanje strokovnih delavcev določali javnoveljavni neformalni programi.

K 11. členu (ustanavljanje):

V 11. členu je določen ustanovitelj javne organizacije za izobraževanje odraslih in način financiranja le-te. Javna organizacija za izobraževanje se lahko ustanovi kot javni zavod za izobraževanje odraslih ali organizira kot organizacijska enota drugega javnega zavoda, ki ga je ustanovila lokalna skupnost. Delovanje javnih organizacij, katerih ustanovitelj je država, bo urejeno v prehodnih določbah. V nadaljevanju so določene tudi obveznosti ustanovitelja v zvezi s financiranjem javnih organizacij za

izobraževanje odraslih. Za delovanje javne organizacije za izobraževanje odraslih se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zakone v vseh primerih, ko je ta organizirana kot javni zavod. V prehodni določbi bo določeno, da javni zavod za izobraževanje odraslih, ki ga je ustanovila država, deluje naprej ne glede na določbo tega člena.

K 12. členu (sestava sveta):

V 12. členu je navedena sestava sveta javnega zavoda za izobraževanje odraslih. V skladu z drugim odstavkom 29. člena veljavnega zakona, ki ureja zavode, je določeno, da svet predstavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev in predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti. V zvezi z navedenim je na takšen način tudi v tem zakonu določena sestava sveta. Svet je sestavljen iz šestih predstavnikov, od katerih so trije predstavniki ustanovitelja (lokalna skupnost), dva predstavnika delavcev in en predstavnik udeležencev izobraževanja. V skladu z veljavnim zakonom, ki ureja zavode, je postopek imenovanja oziroma volitev članov in trajanje njihovega mandata, prepuščen ustanovitvenemu aktu javne organizacije.

K 13. členu (pristojnosti sveta):

V 13. členu so natančno navedene pristojnosti sveta javnega zavoda za izobraževanje odraslih. Iz navedenih pristojnosti sveta jasno izhaja, da je svet organ, ki upravlja javni zavod za izobraževanje odraslih. Med drugim svet odloča v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi delavcev iz delovnega razmerja. Delavec ima pravico vložiti pritožbo na svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih v vseh primerih, ko se po veljavnem zakonu, ki ureja delovna razmerja, zahteva sodno varstvo, npr. če, pisna pogodba s strani delodajalca ni bila izročena, pri neizpolnjevanju pogodbenih obveznosti oziroma odpravi kršitev itd. V členu je opisan natančen pritožbeni postopek.

K 14. členu (pogoji za direktorja):

Za direktorja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje, določene v tem zakonu. V 14. členu je naveden izobrazbeni pogoj, ki ga mora izpolnjevati direktor javne organizacije, in število delovnih izkušenj. Poleg tega se zahteva opravljen strokovni izpit za delavce v vzgoji in izobraževanju. Vsi navedeni pogoji morajo biti določeni tudi v razpisu.

K 15. členu (imenovanje direktorja):

V 15. členu je določen postopek imenovanja direktorja in trajanje mandata direktorja. Direktor se imenuje na podlagi javnega razpisa, ki se objavi v sredstvih javnega obveščanja. V skladu s tem zakonom je za imenovanje direktorja pooblaščen svet. V skladu s 32. členom zakona, ki ureja zavode, je v tovrstnih primerih potrebno pridobiti še mnenje ustanovitelja k imenovanju. Glede na navedeno svet pridobi mnenje andragoškega zbora in ustanovitelja. V primeru, da andragoški zbor ali ustanovitelj mnenja ne posreduje, svet odloči brez mnenja teh dveh organov. Svet lahko s sklepom imenuje določenega kandidata za direktorja kljub negativnemu mnenju andragoškega zbora in ustanovitelja.

K 16. členu (imenovanje vršilca dolžnosti direktorja):

V 16. členu so določeni primeri, ko se imenuje vršilec dolžnosti direktorja. Imenovani vršilec dolžnosti direktorja je lahko imenovan največ dvakrat. Mandat je v skladu z zakonom, ki ureja zavode, omejen na največ eno leto.

K 17. členu (razrešitev direktorja):

V 17. členu je naveden postopek razrešitve direktorja pred potekom njegovega mandata. Direktorja v skladu z zakonom, ki ureja zavode, lahko razreši svet iz različnih razlogov, in sicer: če direktor sam zahteva razrešitev, če nastane kateri od razlogov, ko po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu, če direktor pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih javne organizacije ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov javne organizacije ali ravna v nasprotju z njimi, če direktor s svojim vestnim ali nepravilnim delom povzroči javni organizaciji večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti.

K 18. členu (pristojnosti direktorja):

V 18. členu so navedene pristojnosti direktorja. Direktor opravlja poslovodno funkcijo in funkcijo vodenja strokovnega dela. Direktor organizira in vodi delo in poslovanje javne organizacije, predstavlja

in zastopa javno organizacijo in je odgovoren za zakonitost dela javnega zavoda za izobraževanje odraslih. Direktor vodi tudi strokovno delo javnega zavoda za izobraževanje odraslih in je odgovoren za strokovnost dela javni organizaciji.

K 19. členu (strokovni organi):

V 19. členu so navedeni strokovni organi v javni organizaciji za izobraževanje odraslih. Andragoški zbor, strokovni aktiv in vodja izobraževalnega področja so, zaradi zagotavljanja in razvijanja kakovosti izobraževalnega dela, strokovni organ tako v javnem zavodu za izobraževanje odraslih kot v organizacijski enoti javnega zavoda.

K 20. členu (andragoški zbor):

V 20. členu je določena sestava andragoškega zbora kot strokovnega organa in njegove pristojnosti.. Andragoški zbor obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javne organizacije, odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil in internimi pravili javne organizacije za izobraževanje odraslih.

K 21. členu (strokovni aktiv):

V 21. členu je določena sestava strokovnega aktiva. Strokovni aktiv je eden izmed strokovnih organov v javni organizaciji za izobraževanje odraslih, ki je strokovna podpora andragoškem zboru in ima vlogo predlagatelja sprememb v smislu izboljšanja organizacije izobraževalnega dela. Izobraževalno področje predstavlja zaokroženo celoto programov oziroma dejavnosti, ki jih izvaja javna organizacija za izobraževanje odraslih, kot npr. strokovni aktiv strokovnih delavcev v programu osnovne šole za odrasle, strokovni aktiv strokovnih delavcev v javnoveljavnih neformalnih programih za odrasle, strokovni aktiv strokovnih delavcev v programih, ki niso javnoveljavni, strokovni aktiv strokovnih delavcev, ki izvajajo dejavnosti svetovanja.

K 22. členu (vodja izobraževalnega področja):

V 22. členu so določene naloge vodje izobraževalnega področja. Direktor javne organizacije izbere vodjo izobraževalnega področja na podlagi javnega razpisa.

K 23. členu (letni delovni načrt):

V 23. členu je določen letni delovni načrt, ki je podlaga za izvajanje javnoveljavnih in drugih programov za izobraževanje odraslih ter drugega dela v posameznem letu. Pripravlja se za vsako leto posebej, in sicer do konca meseca februarja. Predlog letnega delovnega načrta pripravi direktor in ga predlaga svetu v sprejem. Direktor je tudi odgovoren za njegovo izvedbo in je dolžan pripraviti poročilo o njegovi uresničitvi, medtem ko svet spremlja njegovo izvajanje.

K 24. členu: (vpis v neformalne programe):

Izvajalec iz 8. člena tega zakona , ki izvaja neformalne programe, ki so financirani iz javnih sredstev, mora najpozneje 15 dni pred začetkom izvajanja objaviti javni poziv, s katerim seznanj javnost, katere neformalne programe bo izvajal ter podati druge potrebne informacije, s katerimi morajo biti potencialni udeleženci seznanjeni, in sicer: vsebina in način izvajanja neformalnega programa, obseg vpisa, pogoji za vpis, pogoji za uspešno dokončanje programa, način financiranja in višina prispevka udeleženca in morebitne druge informacije, ki so potrebne za izvedbo vpisa.

K 25. členu (vrednotenje znanja):

V 25. členu je določeno, kaj je vrednotenje znanja po tem zakonu, s tem, da je potrebno jasno poudariti, da je četrti del postopka, torej priznavanje znanja, če se veže na pridobitev ali priznavanje javnoveljavne izobrazbe ali poklicne kvalifikacije, urejen z drugo zakonodajo. Po tem zakonu se ureja postopek vrednotenja znanja samo za neformalno izobraževanje.

K 26. členu (opravljanje izpitov v neformalnem izobraževanju):

V 26. členu je opredeljen Državni izpitni center in druge inštitucije, če imajo za to ustrezna pooblastila (npr. Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik), ki izvajajo izpite, s katerimi kandidat izkaže raven znanja in pridobi javnoveljavno listino.

K 27. členu (pristojnosti Državnega izpitnega centra):

V 27. členu so opredeljene naloge Državnega izpitnega centra v zvezi z opravljanjem izpitov v neformalnem izobraževanju.

K 28. členu (vrsta dokumentacije):

V 28. členu govorimo samo o dokumentaciji v neformalnem izobraževanju, ki je poenostavljena glede na dosedanje ureditev. Dokumentacijo vodijo izvajalci iz 8. člena tega zakona.

K 29. členu: (evidenca o udeležencih neformalnega izobraževanja):

V 29. členu je natančno razdelana vsebina evidence o udeležencih neformalnega izobraževanja. Združuje dosedanje zbirko podatkov o udeležencih izobraževanja in zbirko podatkov o napredovanjih udeležencev izobraževanja, izdanih dokumentih in drugih listinah.

K 30. členu (javne listine):

Ta člen določa, da izvajalec neformalnega izobraževanja izda javno listino, kadar je program javnoveljavnen.

K 31. členu (drugi dokumenti):

Ta člen določa, kako izvajalec neformalnega izobraževanja dokumentira svoje delo.

K 32. členu (presojanje in razvijanje kakovosti):

Analize prakse kažejo, da se pogosto dogaja, da izvajalci bolj ali manj sistematično pridobivajo podatke in informacije o kakovosti lastnega dela, temu pa ne sledi ustrezno ovrednotenje ugotovitev ter načrtovanje in vpeljava potrebnih korektivnih oz. razvojnih ukrepov. Zato je potrebno s tem zakonom enakovredno opredeliti tako proces presojanja kot proces razvijanja kakovosti.

Presojanje kakovosti je namenjeno pridobivanju in ovrednotenju kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o procesih, rezultatih in učinkih programov in dejavnosti, ki jih ureja ta zakon. Vendar se skrb za kakovost tu ne sme zaključiti. Zato ta zakon opredeljuje tudi proces razvijanja kakovosti, ki zajema načrtovanje in izvajanje korektivnih in razvojnih ukrepov.

Sprotno spremljanje omogoča hitro reagiranje in vpeljavo korektivnih ukrepov in izboljšav, utemeljenih na podatkih in informacijah. Sprotno spremljanje je namenjeno hitremu odzivanju z vpeljevanjem potrebnih korektivnih ukrepov

Samoevalvacija je poglobljen in sistematičen postopek na izbranem področju delovanja. Zajema zbiranje podatkov in informacij, pisno predstavitev in interpretacijo rezultatov in načrtovanje ter vpeljavo ukrepov za ohranjanje in razvoj kakovosti.

K 33. členu (notranje presojanje in razvijanje kakovosti):

Notranje presojanje in razvijanje kakovosti izpeljuje izvajalec programov neformalnega izobraževanja, programa osnovne šole za odrasle in dejavnosti, ki jih ureja ta zakon.

Vzpostavljen notranji sistem kakovosti zajema sprotno spremljanje in poglobljeno samoevalvacijo.

S sistematičnim izvajanjem samoevalvacije bo omogočeno sodelovanje udeležencev v programih in dejavnostih in drugih pomembnih deležnikov pri presojanju in razvijanju kakovosti. Zato, da bi ti procesi pri izvajalcih potekali strokovno, izvajalec vzpostavi komisijo za kakovost, ki koordinira te procese in bdi nad njihovo strokovnostjo. Z namenom zagotavljanja pravice javnosti do obveščenosti, je predlagana zakonska opredelitev, da mora izvajalec v letnem poročilu in na svoji spletni strani izkazati, kako izpeljuje procese sprotnega spremljanja kakovosti in samoevalvacije ter katere ukrepe za izboljšave kakovosti je načrtoval in izpeljal.

K 34. členu (zunanje presojanje in razvijanje kakovosti):

V 34. členu je določena komplementarna vpeljava elementov zunanjih presoj kakovosti. Izvajalci, ki izvajajo programe in dejavnosti po tem zakonu, so dolžni sodelovati v zunanjih presojah kakovosti njihove dejavnosti. Hkrati so dolžni zagotavljati zajem podatkov o kazalnikih nacionalnega pomena za spremljanje kakovosti sistema izobraževanja odraslih.

Z vidika systemske skrbi za strokovnost izvajanja procesov presojanja in razvijanja kakovosti na izvajalski ravni je potrebno, izhajajoč iz 28. člena ZOFVI, opredeliti tudi odgovornost za to odgovornega javnega zavoda za zagotavljanje strokovnih podlag, usposabljanja in svetovanja ter strokovne podpore izvajalcem ter izvajanje neodvisnih zunanjih evalvacij.

Zunanje presojanje in razvijanje kakovosti izpeljujejo zunanje strokovne ustanove in neodvisni zunanji strokovnjaki.

K 35. členu (način uresničevanja javnega interesa):

Nacionalni program izobraževanja odraslih je dokument, ki opredeli javni interes na tem področju v določenem dolgoročnem obdobju 7-10 let, z določitvijo prioritet, ciljev, dinamike doseganja ciljev in odgovornosti za njihovo uresničevanje ter obseg temu namenjenih javnih sredstev in drugih virov.

K 36. členu (vsebina nacionalnega programa):

Sestavine nacionalnega programa so nadgrajene glede na veljavno prakso oblikovanja nacionalnega programa izobraževanja odraslih.

Zaradi specifičnosti nacionalnega programa, ki vključuje več resorjev, je potreben poseben odstavek tega člena, ki opredeli zahtevo po posebni opredelitvi programov in dejavnosti, ki se v posameznih resorjih, razen ministrstva pristojnega za izobraževanje, opravljajo kot javna služba. Ti programi in dejavnosti so namreč urejeni v drugih zakonih in določbe tega zakona zanje ne veljajo.

K 37. členu (sprejemanje nacionalnega programa):

Postopek sprejemanja nacionalnega programa je zelo zahteven, zato je urejanje tega postopka zelo pomembno. Dokument, ki ga potrjuje Državni zbor ima za vse deležnike obvezujočo vlogo, zato je pomembno, da je usklajen tudi s Strokovnim svetom za izobraževanje odraslih.

Pomembno je tudi, da se predlog novega nacionalnega programa pripravi pred iztekom veljavnosti predhodnega, da ne nastane pravna praznina.

K 38. členu (letni program izobraževanja odraslih):

V tem zakonu je predlagana velika sprememba pri oblikovanju in potrjevanju letnega programa izobraževanja odraslih (LPIO), kot podlage za financiranje programov in dejavnosti izobraževanja odraslih. Zaradi vsebinsko nepotrebne postopka potrjevanja posebnega dokumenta LPIO s strani Vlade, saj je tak dokument identičen podlagam, na katerih je bil sprejet proračun in iz je njih samo sestavljen, je predlagano, da se sedanji postopek potrjevanja opusti. S tem lahko postane LPIO operativen takoj po sprejetju proračuna, posamezno ministrstvo pa objavi LPIO na svoji spletni strani v 30 dneh po sprejetju državnega proračuna.

Kompenzacija za opustitev obravnave LPIO na strokovnem svetu za izobraževanje odraslih, je predvidena v postopku poročanja o uresničevanju LPIO.

K 39. členu (spremljanje izvajanja nacionalnega programa):

Vsako ministrstvo, vključeno v nacionalni program je dolžno vsako leto pripraviti poročilo o uresničevanju LPIO in ga javno objaviti do konca meseca marca za preteklo leto.

Na podlagi teh letnih poročil javni zavod, pristojen za spremljanje in razvoj izobraževanja odraslih po tem zakonu (Andragoški center Republike Slovenije) pripravi analizo, s katero primerja izvajanje LPIO s cilji in kazalniki v nacionalnem programu. To analizo obravnava strokovni svet za izobraževanje odraslih, ki oblikuje mnenje s priporočili za pripravo prihodnjih LPIO.

Najmanj enkrat v obdobju veljavnosti nacionalnega programa in ob koncu njegove veljavnosti, mora Vlada RS predložiti DZ RS poročilo o njegovem uresničevanju. To poročilo je sestavljeno iz letnih analiz, na podlagi katerih se oblikuje celostna in strokovno utemeljena ocena uresničevanja.

K 40. členu (način izvajanja letnega programa izobraževanja odraslih):

Ministrstva, ki so pristojna za realizacijo proračunskih ukrepov le-te uresničujejo z inštrumenti, ki so opredeljeni v zakonodaji s področja njihovega delovanja, to je z javnimi razpisi ali pozivi usposobljenim izvajalcem. Vključena ministrstva lahko izobraževanje odraslih financirajo tudi kot javno službo, če je ta vzpostavljena na osnovi njihove zakonodaje.

Zaradi zagotavljanja kakovosti neformalnih programov, ki niso javnoveljavni, se v primerih financiranja iz javnih sredstev za vsa vključena ministrstva zahteva sestavine, ki veljajo za javnoveljavne programe, razen v primerih ko druga zakonodaja ureja drugače.

K 41. členu (javni razpis oziroma javni poziv):

V 41. členu je določeno, katere programe in dejavnosti ministrstvo pristojno za izobraževanje izvaja preko javnih razpisov in katere preko javnega poziva. Preko javnega razpisa se financira vse neformalne programe (javno veljavne in ostale) ter svetovalno dejavnost, ki ni vključena v financiranje v okviru javne službe. Preko javnega poziva se financira usposobljenim in kompetentnim izvajalcem (strokovna združenja, društva) usklajevanje skupnih nalog v neformalnem izobraževanju, aktivnosti pri razvoju in pospeševanju neformalnega izobraževanja, informiranje in promocija. Način in postopke izvedbe okvirna merila za izbiro izvajalcev, obseg in način financiranja in druge zadeve določi minister v podzakonskem aktu oziroma javnem razpisu.

K 42. členu (prispevki udeležencev izobraževanja):

Izvajalec je dolžan za udeležence brezplačno izvajati neformalne programe programa osnovne šole za odrasle oziroma dejavnosti, če se ti v celoti financirajo iz državnega proračuna. V nasprotnem primeru lahko udeležencem zaračuna razliko do celotne vrednosti programa, ki je določena na podlagi tega zakona.

K 43. členu (uresničevanje javnega interesa na lokalni ravni):

V 43. členu je določeno, da lokalna skupnost v svojem razvojnem programu opredeli ukrepe, s katerimi bo uresničevala javni interes v izobraževanju odraslih. Za razvoj človeških virov lokalnem okolju je ta razvojni dokument strateškega pomena ter osnova za implementacijo programov in dejavnosti za odrasle v lokalnem okolju.

K 44. členu (letni program lokalne skupnosti):

Na osnovi razvojnega programa je vsaka lokalna skupnost dolžna sprejeti letni program izobraževanja odraslih, v katerem opredeli, katere neformalne programe, programe za pridobitev izobrazbe ter katere dejavnosti so potrebne za razvoj in kvaliteto življenja prebivalcev v lokalni skupnosti. V letnem programu lokalna skupnost opredeli najmanj: cilje in kazalnike na letni ravni, ukrepe po področjih, obseg sredstev in način spremljanja.

K 45. členu (področje javne službe):

V 45. členu je določena dejavnost svetovanja, ki se izvaja kot javna služba. Javna služba obsega svetovanje odraslim pred vključitvijo v izobraževanje, med procesom izobraževanja in po končanem izobraževanju. V okviru javne službe se odraslim svetuje pri vključevanju v neformalne programe (javnoveljavne in programe, ki niso javnoveljavni), v program osnovne šole za odrasle, pri vključevanju v srednješolsko oziroma nadaljnje izobraževanje, v programe za izpopolnjevanje in usposabljanje, v postopke potrjevanja znanja, ipd.

V okviru javne službe se nadalje izvaja svetovanje za odrasle, ki potrebujejo pomoč v procesu vrednotenja neformalno pridobljenih znanj in veščin, ki vključuje naslednje tri faze vrednotenja (po procesu vrednotenja po priporočilih EU (EK, 20012) in Cedefop (2015), in sicer: (1) „Identification“: ugotavljanje učnih izidov, pridobljenih v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju; (2) „Documentation“: dokumentiranje posameznikovih učnih izidov, pridobljenih v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju in (3) „Assessment“: ocenjevanje posameznikovih učnih izidov, pridobljenih v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju.

V okviru javne službe se nadalje izvaja svetovanje odraslim, ki se samostojno učijo v središčih za samostojno učenje, kjer jim je na voljo informacijska tehnologija in ustrezna informacijska učna gradiva.

K 46. členu (izvajalci javne službe):

V 46. členu je določeno, da lahko dejavnost javne službe opravljajo javne organizacije (po 10. členu tega zakona so to: javni zavod za izobraževanje odraslih ali organizacijska enota drugega javnega zavoda, ki ga je ustanovila lokalna skupnost), ki so vpisane v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov pri ministrstvu, pristojnem za izobraževanje. V kolikor v lokalni skupnosti ni javne organizacije, lahko javno službo na podlagi koncesije opravlja oseba zasebnega prava, če izpolnjuje pogoje, ki veljajo za javno organizacijo.

Izvajalci javne službe morajo izpolnjevati še dodatne pogoje, preden začnejo izvajati javno službo. Z dodatnimi pogoji dokazujejo, da imajo petletne izkušnje pred začetkom izvajanja javne službe, to je: da imajo tri zaposlene strokovne delavce za polni delovni čas, od tega enega strokovnega delavca, ki

ima opravljeno usposabljanje strokovnih delavcev iz 7. člena, ki ga izvaja Andragoški center Slovenije ter, da izvajajo dejavnosti v izobraževanju odraslih v obsegu enega strokovnega delavca letno.

K 47. členu (javna mreža):

V členu je opredeljeno, da izvajalce javne službe določi minister, in sicer na osnovi območja upravnih enot, kar pomeni, da izvajalci, ki izpolnjujejo pogoje iz predhodnega člena pokrijejo vsa območja upravnih enot. V primerih ko na območju upravne enote ni ustreznega izvajalca, se izbere geografsko najbližjega ustreznega izvajalca.

K 48. členu (financiranje javne službe):

Ko je določena mreža ustreznih izvajalcev javne službe se na osnovi meril in metodologije, ki jo določi minister določi obseg sredstev, ki pripada posameznemu izvajalcu javne službe za posamezno proračunsko leto.

Merila, ki se upoštevajo pri določitvi višine financiranja so: število prebivalcev na določenem območju upravnih enot, značilnosti poselitve, sestava odraslega prebivalstva, razvojne posebnosti območja in prisotnost narodnih in etničnih skupin.

K 49. členu (spremljanje izvajanja javne službe):

Uresničevanje izvajanja javne službe se bo z vsebinskega in finančnega vidika, izvajalo na letni ravni na osnovi metodologije, ki jo bo po predhodnem soglasju strokovnega sveta določil minister. Uresničevanje javne službe bo podlaga za določitev izvajalcev za prihodnje petletno obdobje.

K 50. členu (način in pogoji za izvajanje programa osnovne šole za odrasle):

V 50. členu je določeno, da lahko program osnovne šole za odrasle izvaja javna organizacija iz 10. člena tega zakona, ki mora izpolnjevati določene pogoje. V skladu s prvim odstavkom 34. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja lahko izvajalec začne opravljati dejavnost po vpisu v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja. Na podlagi osmega odstavka 34. člena ZOFVI obliko razvida ter natančnejši postopek vpisa in izbrisa določi minister. V skladu z navedenim se uporabljajo določbe veljavnega Pravilnika o vodenju razvida izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 10/09).

S tem zakonom pa sta določena še dva pogoja, in sicer da je javna organizacija v zadnjih petih letih pred uveljavitvijo tega zakona vsaj trikrat izvedla program osnovne šole za odrasle ter da izpolnjuje pogoje za izbiro izvajalca iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona. katerim javnim organizacijam bodo za izvajanje programa osnovne šole za odrasle zagotovljena finančna sredstva iz državnega proračuna, določi minister za obdobje petih let.

K 51. členu (financiranje programa osnovne šole za odrasle):

V 51. členu je določeno, da se izvajanje programa osnovne šole za odrasle financira iz državnega proračuna na podlagi metodologije, ki jo določi minister. Iz državnega proračuna se na podlagi sklepa ministra financirajo stroški dela za strokovne delavce in programski materialni stroški.

K 52. členu (spremljanje izvajanja programa osnovne šole za odrasle):

V 52. členu je določen način spremljanja izvajanja programa osnovne šole za odrasle. Minister po predhodnem mnenju Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih določi metodologijo, v skladu s katero se spremlja izvajanje programa osnovne šole za odrasle. Izvajalec programa osnovne šole za odrasle mora ministrstvu pošiljati letna poročila o vsebinski izvedbi in finančni realizaciji tega programa.. Javna organizacija za izobraževanja odraslih pripravi tudi poročilo o spremljanju izvajanja javne službe Na podlagi tega poročila minister določi izvajalce programa osnovne šole za odrasle za prihodnje petletno obdobje.

K 53. členu (vpisni pogoji):

V 53. členu so določeni pogoji za vpis v program osnovne šole za odrasle. V program osnovne šole za odrasle se lahko vpiše oseba, ki je izpolnila osnovnošolsko obveznost po programu osnovne šole oziroma osnovne šole s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom, vendar ni zaključila osnovne šole ter oseba, ki je zaključila prilagojen izobrazbeni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom. V program osnovne šole za odrasle lahko vpiše tudi oseba, ki je stara vsaj 15 let, če ni mogoče ugotoviti, ali je zaključila osnovnošolsko izobraževanje oziroma izpolnila osnovnošolsko obveznost. S to določbo je dana možnost vpisa v program osnovne šole za odrasle migrantom in drugim osebam, kot npr. osebam s pridobljeno mednarodno zaščito in prosilcem za mednarodno zaščito.

K 54. členu (vpisni postopek):

V 54. členu je določeno, kako se izvede postopek vpisa v program osnovne šole za odrasle. Izvajalec programa osnovne šole za odrasle javno objavi poziv k vpisu v program osnovne šole za odrasle dvakrat letno najmanj mesec dni pred začetkom izvajanja. Vpis v program osnovne šole za odrasle se izvede dvakrat letno, in sicer praviloma v jesenskem in spomladanskem semestru. Kandidat, ki čaka na vpis v program osnovne šole za odrasle, se lahko kadarkoli med šolskim letom prijavi k vpisu, če mu izvajalec programa osnovne šole za odrasle omogoči pripravo na vpis v obliki organiziranega ali individualnega učenja. Oseba, ki se vpiše v program osnovne šole za odrasle, pridobi status udeleženca v osnovni šoli za odrasle. Izvajalec v skladu z navodili, ki jih sprejme strokovni svet prilagaja organizacijo in izvedbo tega programa posameznemu udeležencu, pri čemer upošteva predhodno pridobljeno znanje, ki se dokazuje z javno listino, oziroma neformalno pridobljeno znanje, ki se dokazuje z izpitom oziroma enakovrednim standardom. Ob vpisu v program osnovne šole za odrasle izvajalec z udeležencem programa osnovne šole za odrasle pripravi in podpiše osebni izobraževalni načrt, ki je sestavni del pogodbe o izobraževanju.

K 55. členu (pravice in obveznosti udeleženca):

V 55. členu so določene pravice in obveznosti udeleženca osnovne šole za odrasle. Udeleženec osnovne šole za odrasle se lahko v program osnovne šole za odrasle vpiše večkrat, vendar ima pravico do dvakratnega brezplačnega izobraževanja. Z določbo tega člena je zamejeno tudi najdaljše financiranje izobraževanja po programu osnovne šole za odrasle, in sicer če ima udeleženec osnovne šole za odrasle, znanje na ravni vsaj 5. razreda programa osnovne šole za odrasle, ima pravico do izobraževanja, ki se financira iz državnega proračuna, največ štiri leta, udeleženec osnovne šole za odrasle, ki ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega stavka, pa devet let. Določena je tudi obveznost udeleženca, da redno in pravočasno opravljata obveznosti in naloge, določene z osebnim izobraževalnim načrtom ter da javni organizaciji sporoča okoliščine, ki vplivajo na izvajanje osebnega izobraževalnega načrta sproti oziroma najpozneje v 15 dneh od nastanka okoliščin. Če udeleženec osnovne šole za odrasle več kot šest mesecev ne izvaja obveznosti po individualnem izobraževalnem načrtu, kljub pozivom izvajalca, ga lahko ta brez soglasja udeleženca osnovne šole za odrasle izpiše. Izvajalec programa osnovne šole za odrasle lahko udeleženca osnovne šole za odrasle izpiše tudi, če ta ne upošteva pravil, ki veljajo pri tem izvajalcu.

K 56. členu (preverjanje in ocenjevanje znanja in vrednotenje predhodno pridobljenega znanja):

V 56. členu je določeno, da način preverja in ocenjevanja pridobljenega znanja ter vrednotenje predhodno pridobljenega znanja v programu osnovne šole za odrasle določi minister. Določeno je tudi, da izvajalec programa osnovne šole za odrasle udeležencu izda letno spričevalo, ko opravi vse obveznosti po programu za posamezen razred, ko zaključi vse obveznosti po programu, pa mu izda zaključno spričevalo o končani osnovni šoli. Udeleženci osnovne šole za odrasle ne opravljajo nacionalnega preverjanja znanja, določenega z zakonom o osnovni šoli.

K 57. členu (vrsta dokumentacije):

V programu osnovne šole za odrasle se glede dokumentacije in evidenc ter vrste in vsebine javnih listin smiselno uporabljajo določbe zakona o osnovni šoli.

K 58. členu (financiranje skupnosti javnih organizacij):

Ta člen določa, da se lahko financira izvajanje dejavnosti skupnosti javnih organizacij, ustanovljenih v skladu z 10. členom tega zakona, samo, če je vanjo vključenih najmanj 70 odstotkov vseh javnih organizacij s tega področja. V dosedanjih določbah tega ni bilo in je to novost na področju financiranja skupnosti. Financiranje bo urejeno z javnim pozivom, ki bo tudi določil ostale pogoje in merila za izbor.

K 59. členu (financiranje društev, ki delujejo v javnem interesu):

Ta člen določa, da se lahko financira izvajanje dejavnosti društvom oziroma zvezam društev na področju neformalnega izobraževanja samo, če so v javnem interesu s tega področja. V dosedanjih določbah tega ni bilo in je to novost na področju financiranja društev in zvez društev. Financiranje bo urejeno z javnim razpisom, ki bo tudi določil ostale pogoje in merila za izbor.

K 60. členu (nadzor):

Za nadzor zakonitega izvajanja določb tega zakona je pristojen Inšpektorat za šolstvo in šport v skladu z določbami zakona, ki ureja šolsko inšpekcijo.

K 61. členu (prekrški in kazni za prekrške):

V 61. členu so navedeni prekrški tako za pravne osebe, ki izvajajo javnoveljavni neformalni program oziroma program osnovne šole za odrasle oziroma dejavnost za odrasle, kot tudi za odgovorne osebe teh pravnih oseb in višina glob za posamezni prekršek.

K 62. členu (začetek izvajanja javne službe):

V 62. členu je naveden rok pričetka izvajanja javne službe iz 45. člena tega zakona in prehodno obdobje za izvajalce javne službe pri izpolnjevanju pogojev iz 46. člena tega zakona.

K 63. členu: (izvajanje nacionalnega programa izobraževanja odraslih)

Člen določa rok za izvajanje Nacionalnega programa izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013-2020 in rok za uskladitev letnega programa izobraževanja odraslih.

K 64. členu (razveljavitev sedanjega zakona):

Z uveljavitvijo novega zakona, ki ureja izobraževanje odraslih, bodo prenehale veljati zakonske določbe prejšnjega zakona.

K 65. členu (roki za izdajo podzakonskih predpisov):

Ta člen določa rok za izdajo podzakonskih predpisov (pravilnikov), ki se nanašajo na: o pogoje za strokovne delavce v izobraževanju odraslih, o ugotavljanje in vrednotenje predhodno pridobljenega znanja, dokumentacijo v neformalnem izobraževanju, izvajanje zunanje presoje kakovosti, način izvajanja neformalnega izobraževanja in dejavnosti, metodologijo financiranja in spremljanja izvajanja javne službe, metodologijo financiranja in spremljanja izvajanja programa osnovne šole za odrasle in druge zadeve v zvezi s tem zakonom.

Poleg navedenega člen določa, da se bodo trenutno veljavni podzakonski predpisi, ki jih bodo nadomestili s predpisi iz prvega odstavka tega člena, uporabljali samo v primeru, če ne bodo v nasprotju z določbami tega zakona. Člen določa tudi rok za uskladitev javnoveljavnih izobraževalnih programov s tem zakonom.

K 66. členu (uveljavitev zakona):

Ta člen določa začetek veljavnosti zakona.